

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/72/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121440554
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Anovčín
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:6121440554.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Marka Anovčina a členiek senátu JUDr. Aleny Radičovej a JUDr. Evy Vékonyovej, v spore žalobcu: A. B. B., so sídlom C., D. XXXX/X, IČO: XX XXX XXX, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Trenčín, Kpt. Jaroša 1312/29, IČO: 47 256 907, proti žalovanému: E. F. B. G., so sídlom G. XXX, IČO: XX XXX XXX, právne zastúpenému JUDr. Samuelom Baránikom, advokátom, so sídlom Bratislava 1, Podjavorinskej 7, o zaplatenie 256 212,80 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Partizánske, č. k. 5C/38/2021 – 187 zo dňa 22. november 2022, takto

rozhodol:

I. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovaný **m á** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania **v rozsahu 100 %.**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca (pôvodne žalobca B. H. I. G. B., IČO: XX XXX XXX, ktorý pohľadávku postúpil súčasnému žalobcovi, a ktorý sa stal stranou sporu na základe uznesenia č. k. 5C/38/2021 – 152 zo dňa 02.03.2022, ktorým bola pripustená zmena na strane žalobcu) domáhal zaplatenia sumy 256 212,80 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 256 212,80 eur od 26.06.2021 do zaplatenia z titulu náhrady škody, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku neodkladného opatrenia vydaného na návrh žalovaného Okresným súdom Partizánske pod sp. zn. 5C/24/2018 dňa 18.07.2018, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 27.07.2018. Z pripojeného spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 5C/24/2018 súd prvej inštancie zistil, že žalobca E. F. B. G. (v tomto konaní žalovaný) sa domáhal proti žalovanému B. H. I. J. G. B. nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd uloží žalovanému, aby sa vo vzťahu k pozemkom v kat. úz. G. parc. CKN č. XXXX - ostatné plochy o výmere 19427 m² a parc. CKN č. XXXX - ostatné plochy o výmere 11375 m², ktoré sú vedené na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Partizánske, katastrálnym odborom, zdržal zásahov do vlastníckeho práva vo forme výkonu banskej činnosti nad rámec oprávnení podľa § 15 ods. 1 a 2 zákona č. 51/1988 Zb. Okresný súd Partizánske uznesením sp. zn. 5C/24/2018 zo dňa 18.07.2018 návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný odvolanie a Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 6Co/214/2018-108 zo dňa 18.12.2018 zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.01.2019. Súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa § 340 ods. 1 CSP, § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 1, § 8 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID - 19 v justícií a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (účinného od 27.03.2020). Uviedol, že na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žaloba žalobcu je podaná oneskorene pre premlčanie nároku, na čo súd prihliadol na námietku žalovaného. Súd dospel k záveru, že dvojročná lehota na

uplatnenie práva na náhradu škody začala plynúť od právoplatnosti uznesenia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/214/2018-108 zo dňa 18.12.2018, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý. Uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 24.01.2019. Žalobca, resp. jeho právny predchodca prevzal toto rozhodnutie 12.01.2019, kedy sa žalobca dozvedel o žalovanom zodpovedajúcom za škodu a tiež sa dozvedel aj o škode z dôvodu, že škoda pozostávala z nájmu prevádzkových strojov v zmysle vystavených faktúr, čo bolo možné ihneď vyčíslieť a tiež bolo možné vyčíslieť aj ušlý zisk, pričom podľa názoru súdu dvojročná subjektívna lehota na uplatnenie práva začala plynúť od právoplatnosti uznesenia odvolacieho súdu, ktorým neodkladné opatrenie zamietol, teda plynula od 25.01.2019 a uplynula (vrátane opatrení pre COVID 19 podľa § 1 zákona č. 62/2020 Z. z.) dňa 12.04.2021 a žalobca podal žalobu na súde 22.07.2021, teda po uplynutí dvojročnej subjektívnej lehoty na uplatnenie práva. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že o výške škody musel byť vypracovaný znalecký posudok, ktorý znalec vypracoval až dňa 31.05.2021. Ušlý zisk, ktorý znalec ohodnotil, bol za obdobie od 27.07.2018 do 24.01.2019, teda už po uplynutí tohto obdobia mal žalobca preukázané všetky atribúty vzniku škody a mohol si dať vypracovať znalecký posudok skôr, pričom vypracovanie znaleckého posudku podľa názoru súdu nemôže predĺžiť dvojročnú subjektívnu lehota na uplatnenie práva, preto súd nárok žalobcu ako premlčaný zamietol. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v spore úspešný, priznal proti žalobcovi plnú náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, uplatniac odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Uviedol, že súd nesprávne vyhodnotil otázku začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, čo má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty závisí od nadobudnutia vedomosti oprávneného subjektu o zákonom predpokladaných skutočnostiach. V prípade podľa § 106 Občianskeho zákonníka je oprávneným subjektom poškodený a práve na jeho osobu je viazaná požiadavka zákonodarcu, aby nadobudol subjektívnu vedomosť o definovaných skutočnostiach. Z toho vyplýva, že na začatie subjektívnej premlčacej lehoty nestačí, aby subjektívnu vedomosť nadobudla iná osoba než poškodený. Subjektívna vedomosť zákonného zástupcu, advokáta či osoby blízkej tak začatie plynutia premlčacej lehoty nespôsobí. Musí ísť preukázateľne o subjektívnu vedomosť poškodeného. Zákon vyžaduje dokonanie stavu vedomia poškodeného reálnym nadobudnutím vedomosti o definovaných skutočnostiach. Nestačí teda možnosť či pravdepodobnosť získania tejto vedomosti, poškodený musí uvedenými vedomosťami reálne disponovať. Všetky skutočnosti súvisiace s naplnením či nenaplnením subjektívnej premlčacej lehoty budú v prípade sporu predmetom dokazovania. Proces dokazovania, pochopiteľne, sťažuje fakt, že preukazovanie vnútorného psychického stavu vedomia môže byť problematické. Preto sa vnútorný psychický stav preukazuje cez objektivizované vonkajšie prejavy a skutočnosti konania subjektu. Začatie plynutia subjektívnej premlčacej lehoty je viazané na preukázateľnú vedomosť poškodeného o dvoch skutočnostiach: Prvou je vedomosť o škode. Poškodený tak musí nadobudnúť subjektívnu vedomosť o konkrétnej majetkovej, prípadne odškodňovanej nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorá je vyčísliteľná v peniazoch. Druhou je subjektívna vedomosť o osobe, ktorá za škodu zodpovedá. Subjektívna vedomosť žalobcu o tom, kto škodu spôsobil a v akej výške ju spôsobil, nemôže byť bez ďalšieho preukázaná, pokiaľ mal vedomosť o tom, že žalovaný voči rozhodnutiu krajského súdu podal dovolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté. Podľa názoru žalobcu nie je spravodlivé od neho požadovať, aby napriek právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu uplatnil svoj nárok (v danom čase neistý čo do výšky aj čo do osoby škodcu), pokiaľ ešte subjektívne nedisponoval všetkými relevantnými informáciami, na podklade ktorých by mohol dôvodne pristúpiť k podaniu žaloby. Žalobca mal vzhľadom na vyššie uvedené právne posúdenie plynutia subjektívnej premlčacej lehoty za to, že súd nesprávne posúdil začiatok jej plynutia, a to na deň 25.01.2019 (nasledujúci deň po dni právoplatnosti rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne č. k. 6Co/214/2018-108 zo dňa 18.12.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.01.2019). Toto právoplatné rozhodnutie bolo doručované právnenému zástupcovi právneho predchodcu žalobcu a nie priamo právnenému predchodcovi žalobcu. V žiadnom prípade nemožno teda stotožňovať okamih nadobudnutia vedomosti právneho zástupcu právneho predchodcu žalobcu o škode (vrátane všetkých jej atribútov) a osobe zodpovednej za škodu s okamihom nadobudnutia vedomosti právneho predchodcu žalobcu o škode a osobe zodpovednej za škodu. Právnenému predchodcovi žalobcu (resp. osobe oprávnenej konať za právneho predchodcu žalobcu – konateľovi p. K.) bolo zo strany právneho zástupcu doručené rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne dňa 24.02.2020. Podľa názoru žalobcu teda súd nesprávne právne vec posúdil, resp. vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového

stavu, keď bez ďalšieho ustálil, že právny predchodca žalobcu sa o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, dozvedel okamihom právoplatnosti rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne. Na pojednávaní dňa 22.11.2022 súd len dotazoval právnu zástupkyňu žalobcu na to, kedy sa osoba oprávnená konať za (právneho predchodcu) žalobcu dozvedela o osobe, ktorá za škodu zodpovedá, k čomu právna zástupkyňa uviedla, že dňa 25.05.2021. V tejto súvislosti je potrebné podotknúť, že konajúci súd zisťoval, len kedy sa právny predchodca žalobcu dozvedel o osobe zodpovednej za škodu, nezisťoval však tú skutočnosť, kedy sa právny predchodca žalobcu dozvedel o vzniku samotnej škody, pričom podľa názoru žalobcu je práve zodpovedanie tejto otázky rovnako zásadné. Toto však súd neskúmal vôbec a bez ďalšieho určil začiatok plynutia premlčacej lehoty na deň nasledujúci po dni právoplatnosti rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne. Podľa názoru žalobcu z takto nedostatočne zisteného skutkového stavu následne nemožno vyvodiť záver o tom, kedy začala plynúť subjektívna premlčacia lehota. Žalobca však naďalej zotrúva na svojom tvrdení prezentovanom aj v rámci písomných podaní ako aj na pojednávaní, že žalobca sa o všetkých atribútoch nároku na náhradu škody dozvedel až dňa 25.05.2021, teda v okamihu vypracovania a doručenia znaleckého posudku. Ustálenie výšky škody, a to aspoň „hrubším odhadom“, je podstatná požiadavka na to, aby vôbec mohol byť takýto nárok uplatnený na súde. Žalobca, ani jeho právny predchodca, objektívne neboli schopní ustáliť výšku škody, nakoľko nie sú odborne spôsobilými osobami a neboli schopní ani len približne vyčíslieť výšku ušlého zisku. Rovnako tak nemôže obstáť názor súdu, že si žalobca mohol dať vypracovať znalecký posudok skôr, keďže mal splnené všetky atribúty vzniku škody. Pokiaľ by predsa žalobca, resp. jeho právny predchodca aj mal subjektívnu vedomosť už dňa 25.01.2019 o tom, že dňa 24.01.2019 nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne, ktorým bolo rozhodnuté tak, že návrh žalovaného na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamietá, nemožno spravodlivo po žalobcovi, resp. jeho právnom predchodcovi požadovať, aby takýto znalecký posudok zaobstaral bezprostredne po právoplatnosti rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne. V tejto súvislosti žalobca predložil súdu komunikáciu zo znalcom, ktorou mienil preukázať, že požiadavku na vypracovanie znaleckého posudku právny zástupca znalcovi adresoval už dňa 18.02.2020. Vzhľadom na skutočnosť, že plynutie subjektívnej lehoty sa viaže na skutočnú vedomosť poškodeného o jednotlivých atribútoch škody a nie na možnosť, či pravdepodobnosť získania tejto vedomosti, nemožno bez ďalšieho ustáliť, že žalobca, resp. jeho právny predchodca takúto vedomosť mal. Pri posudzovaní plynutia subjektívnej premlčacej lehoty je podstatné skúmanie vnútorného psychického stavu vedomia osoby konajúcej v mene žalobcu, pričom tento vnútorný psychický stav vedomia je možné navonok objektivizovať len konaním tejto osoby vo vzťahu k vonkajšiemu svetu. Podľa názoru žalobcu je z konania jeho právneho predchodcu dostatočne zrejmé, že sa snažil nadobudnúť vedomosť o výške škody, ktorú si chcel uplatniť, keďže už 18.02.2020 adresoval znalcovi požiadavku na vypracovanie znaleckého posudku. Takéto konanie jednoznačne preukazuje tvrdenie žalobcu, že nemal subjektívnu vedomosť o výške škody v okamihu právoplatnosti rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne, a teda nemohla začať plynúť subjektívna premlčacia lehota ale len lehota objektívna. K tvrdeniu, že si žalobca mal dať vypracovať znalecký posudok skôr, žalobca poukázal na to, že v Slovenskej republike sú podľa zoznamu znalcov vedených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky v súčasnosti (a aj v čase žiadosti právneho predchodcu žalobcu o vypracovanie znaleckého posudku) evidovaní 3 znalci z odboru ťažba – ložisková geológia, čo značne znemožňuje žalobcovi nadobudnúť skutočnú vedomosť o výške škody, keďže vzhľadom na nízky počet znalcov z daného odboru nemá reálnu možnosť urýchliť proces vyhotovenia takéhoto posudku. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že odvolateľ spochybňuje moment začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby, ustálený súdom prvej inštancie na deň 25.01.2019 ako deň nasledujúci po dni právoplatnosti zmeňujúceho uznesenia sp. zn. 6Co/214/2018, ktorým odvolací súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (ďalej len „zmeňujúce uznesenie“), pretože zmeňujúce uznesenie bolo doručené iba právnomu zástupcovi strany a nie strane (právnomu predchodcovi žalobcu) samotnej. Právny predchodca žalobcu sa mal údajne o zmeňujúcom uznesení dozvedieť od svojho právneho zástupcu (zhodného s právnym zástupcom žalobcu) až mailom dňa 24.02.2020 (teda viac ako rok po jeho právoplatnosti). Doručenie zmeňujúceho uznesenia právnomu zástupcovi právneho predchodcu žalobcu sa považuje za doručenie samotnému právnomu predchodcovi. Právny predchodca žalobcu bol v konaní o neodkladnom opatrení zastúpený advokátom, pričom pri zastúpení advokátom ide o tzv. priame zastúpenie, pri ktorom vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému (por. § 22 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Je úplne bez právneho významu skúmať, či a kedy advokát právneho predchodcu žalobcu oznámil svojmu klientovi

zmeňujúce uznesenie, pretože jeho doručenie advokátovi sa považuje za deň, kedy o jeho obsahu (priamo) strana nadobudla subjektívnu vedomosť. Argumentácia odvolateľa preto nemôže obstať a má rovnakú logiku, akoby žalobca zrazu účelovo tvrdil, že nejaké rozhodnutie síce prevzal, avšak obálku s rozhodnutím si otvoril až o rok neskôr, teda priamu subjektívnu vedomosť o rozhodnutí nadobudol až o rok neskôr po doručení rozhodnutia. Dôkaz mailovou správou zo dňa 24.02.2020 je neprípustnou novotou v odvolacom konaní. Navyiac, z obsahu mailovej správy vyplýva, že konateľ právneho predchodcu si ňou žiada presne označené zmeňujúce uznesenie (ktoré konateľ označuje presne dátumom vydania a spisovou značkou odvolacieho súdu), teda je zrejme, že mu bolo toto rozhodnutie známe už skôr ako 24.02.2020, inak by nemal odkiaľ poznať dátum jeho vydania a presnú spisovú značku. Obsah mailovej správy teda ani nemá žiadny dôkazný obsah vo vzťahu k tomu, čo sa ním snaží odvolateľ preukázať. Právna zástupkyňa právneho predchodcu žalobcu predložila do spisu o nariadení neodkladného opatrenia plnomocenstvo podpísané právnym predchodcom žalobcu na zastupovanie v dovolacom konaní, podpísané dňa 10.07.2019. Aj táto skutočnosť vylučuje, aby sa konateľ právneho predchodcu žalobcu dozvedel o zmeňujúcom uznesení až dňa 24.02.2020, keď dňa 10.07.2019 podpisoval jeho advokátke plnomocenstvo na zastupovanie v dovolacom konaní voči zmeňujúcemu uzneseniu. Je zrejme, že odvolateľ uvádza súdu vedome nepravdivé údaje. Odvolateľ ďalej uvádza, že podaním dovolania zo strany žalovaného (tam žalobcu) voči zmeňujúcemu uzneseniu nemohol nadobudnúť vedomosť o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, lebo podaním dovolania sa stal takýto nárok (na náhradu škody) neistý. Nadobudnutím právoplatnosti zmeňujúceho uznesenia sa stalo toto súdne rozhodnutie právne záväzným, teda plynuli z neho právne účinky. Podanie dovolania nemá odkladný účinok, odkladný účinok dovolaniu môže na návrh priznať iba dovolací súd, pričom takýto procesný návrh zo strany dovolateľa podaný nebol (teda ani o ňom nemohlo byť rozhodované). Nie je teda dôvod, aby podanie dovolania malo akokoľvek oddialiť vedomosť odvolateľa o škode, ktorej právny základ vyvodzoval zo zmeňujúceho uznesenia. Zmeňujúce uznesenie bolo právoplatné, a teda plynuli z neho od momentu právoplatnosti všetky naň sa viažuce práva a povinnosti. Odvolateľ uvádza, že nemožno od právneho predchodcu spravodlivo žiadať, aby nechal vypracovať znalecký posudok bezprostredne po právoplatnosti zmeňujúceho uznesenia. Súd prvej inštancie správne určil nielen začiatok plynutia, ale aj dĺžku trvania subjektívnej premlčacej doby, ktorá je v súlade s § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka v trvaní dva roky. Nikto teda od právneho predchodcu žalobcu nežiadal, aby nechal vypracovať znalecký posudok „bezprostredne“ po právoplatnosti zmeňujúceho uznesenia, ako chybne tvrdí v odvolaní. Mal uvedené možnosť nechať vypracovať v priebehu 2 rokov (plus predĺžených o opatrenia v súvislosti s chorobou covid 19), resp. mohol odhadnúť výšku svojej škody sám a upresniť v súdnom konaní. Možnosť uplatnenia nároku totiž nie je viazaná na jeho presné vyčíslenie, teda predloženie súkromného znaleckého posudku nie je podmienkou uplatnenia nároku v premlčacej dobe. Odvolateľ tvrdí, že požiadavku na vypracovanie znaleckého posudku právny zástupca žalobcu znalcovi adresoval už dňa 18.02.2020, o čom ako dôkaz pripája mailovú komunikáciu. Ide o neprípustnú novotu v odvolacom konaní. Napriek tomu, v pripojenej mailovej komunikácii komunikoval právny zástupca o znaleckom posudku k nároku voči I. G., nie voči žalovanému. O nároku voči I. G. sa viedlo na súde prvej inštancie iné sporové konanie, a to pod sp. zn. 5Cb/8/2021 (ukončené zamietajúcim rozsudkom vyhláseným na pojednávaní dňa 09.03.2023). Predložená komunikácia sa teda netýka znaleckého posudku, ktorý vypracoval na základe objednávky právneho predchodcu žalobcu znalec L. H. na účely tohto konania. Odvolateľ v závere odvolania tvrdí, že v príslušnom odbore sú v zozname znalcov pre celú krajinu vedení iba 3 znalci, teda vzhľadom na taký nízky počet znalcov nie je možné urýchliť proces vypracovania takéhoto posudku. Aj v tomto bode uvádza odvolateľ súdu tvrdenia, ktoré sú vedome nepravdivé. Znalecký posudok, ktorým právny predchodca odôvodnil podanú žalobu (č. X/XXXX, súdny znalec L. H.), bol podľa bodu 3. posudku vyžiadaný právnym predchodcom žalobcu dňa 25.05.2021. Súdny znalec posudok vypracoval o 6 dní neskôr, dňa 31.05.2021. Navyiac, podľa čísla znaleckého posudku (posudok má poradové číslo 3 z roku 2021) nemožno usudzovať, že by išlo o znalecky vyťažené odvetvie, keď na konci mesiaca máj vypracoval znalec v poradí tretí posudok v danom kalendárnom roku. S ohľadom na uvedené je zrejme, že rozsudok je vecne správny a presvedčivo odôvodnený, a žalovaný navrhol, aby ho odvolací súd potvrdil a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal

napadnuté rozhodnutie podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal náhrady škody, a to na tom právnom závere, že nárok žalobcu na náhradu škody je premlčaný, keď právny predchodca žalobcu podal žalobu až po uplynutí subjektívnej premlčacej doby.

6. Podstata odvolacích námietok žalobcu bola koncentrovaná najmä na tvrdenia o nesprávnych skutkových zisteniach a o nesprávnom právnom posúdení v otázke začatia plynutia premlčacej doby. Žalobca vo svojom odvolaní uplatnil odvolacie dôvody spočívajúce v tom, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP).

7. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania, dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplynuli z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

8. Právny posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

9. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

10. Súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu, že právny predchodca žalobcu podal žalobu po uplynutí subjektívnej premlčacej doby v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa právo na náhradu škody premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

11. Právny predchodca žalobcu tvrdil, že mu škoda vznikla v dôsledku nemožnosti vykonávať podnikateľskú činnosť, keď mal neodkladným opatrením, nariadeným na návrh žalovaného, uloženú povinnosť zdržať sa zásahov do vlastníckeho práva k označeným nehnuteľnostiam. Podľa súdu prvej inštancie od dňa nasledujúceho po dni, kedy nadobudlo právoplatnosť uznesenie odvolacieho súdu o zmene nariadeného neodkladného opatrenia, ktorým odvolací súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, začala plynúť subjektívna premlčacia doba, pretože v tento moment sa poškodený (právny predchodca žalobcu) dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

12. Z úpravy § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že u práva na náhradu škody vychádza Občiansky zákonník z kombinácie dvoch premlčacích dôb, a to tzv. subjektívnej, ktorá plynie od okamihu, kedy sa poškodený dozvie o škode a o zodpovednej osobe, a tzv. objektívnej, ktorá plynie od momentu, kedy škoda vznikla.

13. Subjektívna premlčacia doba sa odvíja od okamihu, kedy sa poškodený dozvedel o tom, že mu vznikla majetková ujma určitého druhu a rozsahu, ktorú možno natoľko objektívne vyjadriť v peniazoch, že právo na jej náhradu možno uplatniť na súde. Poškodený sa dozvie o škode, akonáhle zistí skutkové okolnosti, z ktorých možno odvodiť vznik škody a orientačne (približne) aj jej rozsah, pričom nie je potrebné, aby poznal rozsah (výšku) škody presne (napr. na základe odborného posudku).

14. Znalosť poškodeného o osobe škodcu sa viaže k okamihu, kedy obdržal informáciu, na základe ktorej si môže urobiť úsudok, ktorý konkrétny subjekt je za škodu zodpovedný. Postačuje je, aby

poškodenému boli známe také skutkové okolnosti, ktoré sú spôsobilé pre záver o finančnom vyjadrení spôsobenej majetkovej ujmy. Okolnosť, či a kedy si potom poškodený v tomto smere vyžiada od odborníka informáciu, nie je rozhodujúca, rovnako ako okamih, kedy skutočne získa odborné stanovisko (posudok) s presným vyčíslením výšky škody. Pre podanie žaloby o náhradu škody postačuje aj iba orientačná (približná) znalosť rozsahu (výšky) škody, čo vyplýva aj z toho, že sa výška škody zisťuje v súdnom konaní a definitívny záver o nej je obsahom právoplatného rozsudku.

15. Uvedené právne závery (v ods. 13. a 14.) vyplývajú napr. z rozsudku bývalého Najvyššieho súdu ČSR zo dňa 27.09.1974, sp. zn. 2 Cz 19/74, publikovaného pod č. 38/1975 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, zo stanoviska bývalého Najvyššieho súdu SSR zo dňa 23.11.1983, č. j. Cpj 10/83, publikovaného pod č. 3/1984 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, z rozsudku Najvyššieho súdu ČR zo dňa 14.09.2005, sp. zn. 25 Cdo 2656/2004, rozsudku Najvyššieho súdu ČR zo dňa 28.01.2004, sp. zn. 25 Cdo 61/2003.

16. Aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/152/2010 vyplýva, že počiatok subjektívnej premlčacej doby u práva na náhradu škody sa viaže na okamih, kedy poškodený preukázateľne nadobudol vedomosť o tom, že mu vznikla škoda a kto za ňu zodpovedá, a nezávisí teda na tom, či a kedy si poškodený zabezpečí dostatok dôkazov alebo kedy sa vytvorí pre neho priaznivejšia procesná situácia na to, aby skutkové okolnosti, o ktorých má vedomosť, mohol v súdnom konaní preukázať.

17. Z uvedenej judikatúry tak vyplývajú jednoznačné závery, že okamih, kedy sa poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, sa viaže na okamihu, kedy poškodený obdržal informáciu, na základe ktorej si môže urobiť úsudok, ktorý konkrétny subjekt je za škodu zodpovedný, a kedy poškodený preukázateľne nadobudol vedomosť o tom, že mu vznikla škoda. Vedomosť o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, nie sú viazané na zabezpečenie si dôkazu o výške škody v podobe znaleckého posudku.

18. Žalobca tvrdil, že jeho právnenému predchodcovi bolo znemožnené vykonávať podnikateľskú činnosť v dôsledku neodkladného opatrenia nariadeného na návrh žalovaného. Uznesenie o neodkladnom opatrení bolo zmenené odvolacím súdom tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý, a preto si právny predchodca žalobcu uplatnil v zmysle § 340 ods. 1 CSP nárok na náhradu škody. Právny predchodca žalobcu sa najneskôr zmenou nariadeného neodkladného opatrenia dozvedel, že uznesenie o neodkladnom opatrení bolo zmenené tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý, a to z dôvodov, ktoré predpokladá ustanovenie § 340 ods. 1 CSP pre vznik nároku na náhradu škody. V deň, kedy uznesenie odvolacieho súdu bolo právnenému zástupcovi právneho predchodcu žalobcu doručené, ktorý je totožný s dňom právoplatnosti uznesenia odvolacieho súdu, tak bol najneskorším dňom, kedy sa žalobca dozvedel o tom, že mu vznikla škoda, ako aj o tom, kto za ňu zodpovedá, a to aj pokiaľ ide o ušlý zisk. Najneskorším preto, že uvedené uznesenie odvolacieho súdu nebolo doručené len právnenému zástupcovi právneho predchodcu žalobcu (24.01.2019), ale ako vyplýva aj zo správnych skutkových zistení súdu prvej inštancie, už dňa 12.01.2019 bolo doručené priamo právnenému predchodcovi žalobcu (v konaní o neodkladnom opatrení žalovanému). Právny predchodca žalobcu už z uznesenia o neodkladnom opatrení, ale aj z uznesenia odvolacieho súdu, ktorým bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý, nadobudol subjektívnu vedomosť o tom, kto bol navrhovateľom neodkladného opatrenia, čo znamená, že vedel o tom, kto zodpovedá za škodu, ktorá mu mohla nariadeným neodkladným opatrením vzniknúť, keďže zákon tento subjekt definuje v osobe navrhovateľa neodkladného opatrenia. Pokiaľ ide o nadobudnutie vedomosti, že žalobcovi škoda vznikla, aj tento okamih je totožný najneskôr s nadobudnutím právoplatnosti zmeňujúceho uznesenia odvolacieho súdu. Pokiaľ žalobca nemohol v dôsledku nariadeného neodkladného opatrenia po dobu niekoľkých mesiacov vykonávať nejakú časť svojej podnikateľskej činnosti, vedel o tom už od času nariadeného neodkladného opatrenia a ďalej po celú dobu jeho vykonateľnosti až do jeho právoplatnej zmeny dňa 24.01.2019. Po celú dobu vykonateľnosti vedel, aké sú v tom čase jeho záväzky v podobe nájmu za stroje, ktoré nemohol využívať v dôsledku neodkladného opatrenia, pričom každý jednotlivý mesiac vedel o tom, že mu tým vzniká škoda vo výške nájmu. Zároveň vedel, že keď nemôže v dôsledku neodkladného opatrenia vykonávať časť podnikateľskej činnosti, prichádza tým o zisk, teda vedel aj o takto vznikajúcej škode. Tým, že dňom 24.01.2019 bolo neodkladné opatrenie zmenené a návrh zamietnutý z iného dôvodu, než preto, že sa návrhu vo veci samej vyhovel, alebo preto, že právo navrhovateľa bolo uspokojené, nadobudol s poukazom na § 340 ods. 1 CSP vedomosť o tom, kto za škodu zodpovedá, ergo že je

to žalovaný, ktorý bol navrhovateľom neodkladného opatrenia. Zároveň nadobudol vedomosť o plnej výške škody, ktorá mu vznikla tým, že v období vykonateľnosti neodkladného opatrenia musel hradiť nájom za stroje, ktoré v dôsledku neodkladného opatrenia využívať nemohol, pričom táto škoda mu musela byť nepochybne známa aj pokiaľ ide o jej presnú výšku, keďže nájomné mu bolo fakturované na základe záväzkového vzťahu, o ktorom mal vedomosť, keďže ho uzatvoril, pričom mal aj vedomosť o výške úhrad na nájomnom.

19. Podľa názoru odvolacieho súdu právny predchodca žalobcu v deň právoplatnosti uznesenia nadobudol vedomosť aj o škode v podobe ušlého zisku, hoc nemusel ju mať presne kvantifikovanú, avšak vedel, že činnosť vykonávať nemohol, vedel, že v dôsledku toho prichádza o zisk, pričom vedel, aké množstvo kameniva a v akej cene vyťažil za porovnateľné obdobie napr. predchádzajúceho roka, na základe čoho subjektívne vedel aj o škode, hoc táto nemusela byť presne v uvedený deň určená a jej kvantifikácia si mohla vyžadovať určité výpočty. Napokon aj zo samotného znaleckého posudku o výške ušlého zisku vyplýva, že pre výpočet ušlého zisku boli rozhodujúce údaje o počte pracovných hodín v období nariadeného neodkladného opatrenia a o kapacite strojov, ktoré mohli byť nasadené na ťažbu, o ktorých žalobca vedel, že ich mal k dispozícii. Podstatné údaje pre výpočet ušlého zisku tak mal právny predchodca žalobcu už 24.01.2019, kedy mohol osloviť znalca s požiadavkou na výpočet ušlého zisku a nie až po viac ako roku.

20. Pokiaľ žalobca namietal, že jeho právny predchodca sa mal o zmeňujúcom uznesení odvolacieho súdu vo vzťahu k nariadenému neodkladnému opatreniu dozvedieť od svojho právneho zástupcu až mailom dňa 24.02.2020, tak takáto argumentácia s cieľom určiť inak začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby neobstojí. V prvom rade súd prvej inštancie zistil, že zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu nebolo doručené iba právnenému zástupcovi právneho predchodcu žalobcu dňa 24.01.2019, ale aj priamo právnenému predchodcovi žalobcu (t. j. priamo poškodenému), a to už dňa 12.01.2019. Okrem toho doručenie rozhodnutia súdu právnenému zástupcovi strany sporu sa považuje za doručené samotnej strane sporu, pričom pri zastúpení advokátom ide o tzv. priame zastúpenie, pri ktorom vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom žalovaného, že je úplne bez právneho významu skúmať, či a kedy advokát právneho predchodcu žalobcu oznámil svojmu klientovi zmeňujúce uznesenie, pretože jeho doručenie advokátovi sa považuje za deň, kedy o jeho obsahu (priamo) strana nadobudla subjektívnu vedomosť. V prípade, že by súd prijal argumentáciu žalobcu, tak žiadne rozhodnutie by nemohlo byť právoplatné a vykonateľné doručením advokátovi strany sporu, ale v každom jednotlivom prípade by súd musel skúmať, kedy s ním bola oboznámená strana sporu zo strany jej advokáta. Bez ohľadu na uvedené je však priamo zo spisu súdu prvej inštancie 5C/24/2018 preukázané, že uznesenie bolo doručené priamo poškodenému, a to skôr než jeho advokátovi. Napokon sa odvolací súd stotožnil aj s tým názorom žalovaného, že dôkaz mailovou správou zo dňa 24.02.2020, z ktorej má podľa žalobcu vyplývať, kedy sa jeho právny predchodca dozvedel o zrušení neodkladného opatrenia, žalobca použil až v odvolacom konaní a je tak neprípustnou novotou a túto nemožno v odvolacom konaní použiť, pretože pre ňu nie sú splnené podmienky podľa § 366 CSP. Z týchto dôvodov na túto argumentáciu žalobcu neprihliadal ani odvolací súd.

21. Žalobca ďalej namietal, že podaním dovolania zo strany žalovaného (tam žalobcu) voči zmeňujúcemu uzneseniu nemohol nadobudnúť vedomosť o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, lebo podaním dovolania sa stal takýto nárok (na náhradu škody) neistý. Ani táto argumentácia žalobcu neobstojí a je zjavne nedôvodná. Nadobudnutím právoplatnosti zmeňujúceho uznesenia sa toto stalo právne záväzným, teda plynuli z neho právne účinky, právny predchodca žalobcu od jeho právoplatnosti nebol obmedzený v činnostiach, ktoré mu boli neodkladným opatrením zakázané, a akýkoľvek mimoriadny opravný prostriedok protistrany nemohol mať vplyv na to, že najneskôr právoplatnosťou uznesenia o zrušení neodkladného opatrenia nadobudol vedomosť o tom, že jeho navrhovateľ zodpovedá za škodu, ktorá mu vznikla, ako aj vedomosť o tom, že mu vznikla škoda, ako je argumentované vyššie. Samotné podanie dovolania nemohlo oddialiť vedomosť právneho predchodcu žalobcu o škode, ktorej právny základ vyvodzoval zo zmeňujúceho uznesenia.

22. Žalobca ďalej namietal, že nemožno od jeho právneho predchodcu spravodlivo žiadať, aby nechal vypracovať znalecký posudok bezprostredne po právoplatnosti zmeňujúceho uznesenia, a že v príslušnom odbore sú v zozname znalcov pre celú krajinu vedení iba 3 znalci, teda vzhľadom na taký nízky počet znalcov nie je možné urýchliť proces vypracovania takéhoto posudku. Ani táto argumentácia žalobcu neobstojí. Žalobca poskytol znalcovi minimum podkladov, z ktorých tie relevantné

mal k dispozícii 24.01.2019 a nemusel dať posudok vypracovať ani bezprostredne po 24.01.2019, ale mal čas viac ako dva roky od tohto dňa s prihliadnutím na to, že v dôsledku zákonnej úpravy premlčacia doba niekoľko desiatok dní v dôsledku pandémie covid 19 neplynula. Znalecký posudok pritom zjavne nebol zložitým úkonom, keďže bol vypracovaný v priebehu 6 dní od zadania požiadavky na jeho vpracovanie.

23. Žalobca v snahe zvrátiť skutkové závery o začatí plynutia subjektívnej premlčacej doby argumentoval aj tým, že požiadavku na vypracovanie znaleckého posudku právny zástupca žalobcu znalcovi adresoval už dňa 18.02.2020, o čom ako dôkaz pripojil mailovú komunikáciu. Aj tento argument použil žalobca až v odvolacom konaní a je tak neprípustnou novotou a túto nemožno v odvolacom konaní použiť, pretože pre ňu nie sú splnené podmienky podľa § 366 CSP. Okrem toho odvolací súd len pre úplnosť uvádza, že predložená komunikácia sa netýka znaleckého posudku, ktorý vypracoval na základe objednávky právneho predchodcu žalobcu znalec L. H. na účely tohto konania tak, ako na to poukázal žalovaný.

24. Na základe uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

25. V odvolacom konaní mal žalovaný plný úspech, a preto odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. O samotnej výške náhrady trov konania v prvoinštančom, ako aj odvolacom konaní rozhodne súd prvej inštancie postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).